

ÅLANDS MARTHADISTRIKT

ÅRSBERÄTTELSE 2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehåll

Styrelsen	1
Medlemmar i siffror	3
Distriktets aktiviteter	4
Sammanställning av föreningarnas verksamhet under 2019.....	12
Distriktssinformation	16

STYRELSEN

Styrelsen har under året bestått av 6 ordinarie medlemmar och 3 suppleanter:

Ann Carlsson, ordförande	Sunds Marthaförening
Eivor Eriksson, första viceordförande	Mariehamns Marthaförening
Helena Häggblom-Jacobsson, andra viceordf.	Mariehamn Marthaförening
Angelica Björklund-Finnerman, ledamot	Lumparlands Marthaförening samt Marthakretsen Doris
Tuire Welander, ledamot	Lemlands Södra Marthaförening
Madeleine Westling, Ledamot	Marthakretsen Stickan
Linda Lindblom-Henriksson, suppleant	Marthakretsen Doris
Carola Sjöberg, suppleant	Hammarlands Marthaförening
Anna Karlsson, suppleant	Marthakretsen Doris

UTOM STYRELSEN

Jeanette Gunnars	Projektkoordinator, Sekreterare/Kassör
Eija Lagerberg	Verksamhetsgranskare
Gun Ekholm	Verksamhetsgranskare

ARBETSGRUPPER

Ekonomigrupp: Ann Carlsson, Tuire Welander, Eivor Eriksson

Projektgrupp: Helena Häggblom-Jacobsson, Madeleine Westling, Carola Sjöberg

Evenemanggrupper: Angelica Björklund Finnerman, Linda Lindblom-Henriksson, Anna Karlsson

HEMSLÖJDSSEKTIONEN

Sig-Britt Fagerström	Ordförande	Saltvik
Elisabet Dahlén	medlem	Saltvik
Solbritt Nordlund	medlem	Hammarland
Marianne Dahlén	medlem	Mariehamn
Berit Lindholm	medlem	Sund
Agneta Wilhelms	medlem	Lumparland
Gun Carlson	ÅMD-representant	Hammarland

REPRESENTANTER

Finlands Sv. Marthaförbund Centralstyrelsen	Ann Carlsson, ordinarie Helena Häggblom- Jacobsson suppleant
Ålands 4 H-Distrikt	Linda Lindblom- Henriksson
PAF-fördelningsråd	Eivor Eriksson - ordinarie, Jeanette Gunnars - ersättare

PROJEKTKOORDINATOR

Har varit Jeanette Gunnars. Kansliet höll öppet torsdagar kl. 9 -14 och även andra tider mån-tors enligt avtalad tidpunkt. Tjänsten har varit 65 % av heltid under året.

STYRELSEMÖTEN

Det har hållits åtta styrelsemöten under 2019. Mötena har i huvudsak hållits på Jomala gård

MEDLEMMAR I SIFFROR

Ålands Marthadistrikt bestod 2019 av	saldo från 2018
2019	
12 föreningar	+-
5 kretsar	+-
419 medlemmar	+15
60,21 var medelåldern	+0,81
36 stycken avgick	+4
51 nya medlemmar	-15
3 män	+-

Smarthorna på *Världens största Marthakväll* i januari

Föreningar i Ålands Marthadistrikt:

Eckerö (14) -3	Medelålder: 75,93 år
Finströms mellersta (26) -4	Medelålder: 71,69år
Föglö Wargskär (7) -1	Medelålder: 68,14 år
Hammarland (24) +2	Medelålder: 68,33 år
Kökar (14) 0	Medelålder: 63,21 år
Lemlands Södra (20) +1	Medelålder: 60,85 år
Lumparland (18) +3	Medelålder: 60,56 år
Mariehamn (202) inklusive 5 kretsar +13	Medelålder: 53,68 år
Östra Saltvik (42) +1	Medelålder: 64, 43år
Torsholma (17) 0	Medelålder: 65,41 år
Västra Sund (20) +1	Medelålder: 62,50 år
Vårdö (16) +2	Medelålder: 69,81 år

DISTRIKTETS AKTIVITETER

DISTRIKTETS VÅRMÖTE

Distriktets vårmöte hölls på Jomala gård. Ca 40 personer deltog. Fanny Sundströms premie utdelades till Tatjana Berglund för sitt arbete med barn och ungdomar. Det framkommer i nomineringen att Tatjana motiverar till rörelse och motion genom sitt lugn och utstrålar trygghet för barnen. Hon har en känsla för barnen där hon ser alla och alla barnen ser henne. Tatjana ger av sin tid till barnen både på sin fritid men även genom sitt arbete i skola och eftisverksamhet.

FÖRBUNDETS VÅRMÖTE

Förbundets vårmöte hölls i Helsingfors i samband med Marthaförbundets 120 års jubileum. Distriktets representanter deltog tillsammans med centralstyrelsens representanter från Åland. På dagen hölls vårmöteshandlingarna och på kvällen var det fest som förbundet ordnat för att fira våra 120 år. Under kvällen utdelades Årets Marthagärningen där Gun Carlson från Åland fick motta utnämningen Årets Eldsjäl inom förbundet. (se bilder på nästa sid)

Tatjana Berglund mottar Fanny Sunström-premien som Finströms Marthorna nominerat henne till.

Sig-Britt Fagerström berättar om utgivandet av boken *Korsstygn som berättar* på distriktets vårmötet

FÖRBUNDETS VÅRMÖTE I HELSINGFORS

Marianne Dahlén, Inga Söderlund, Inger Dahlbom, Gun Carlson och Helena Häggblom Jacobsson njuter i vårsolen i väntan på kvällens begivenheter

Stiliga damer på väg på fest, Inger Dahlblom och Marianne Dahlén

Gun Carlson mottar utmärkelsen Årets Eldsjäl

Mark Levensgood underhöll

DISTRIKTETS HÖSTMÖTE

Årets höstmöte hölls på Jomala gård med ca 40 deltagare. Mötet inleddes med att vinnarna av årets Hållbara kock, Godby högstadiets matbespising, berättade om hur de arbetar och vad de serverar. Under mötet valdes Ann Carlsson till ny ordförande för 2020.

Solbritt Nordlund utsågs till årets Martha. Hon har varit medlem i Hammarlands Marthaföreningen länge och har där varit en stor tillgång genom att vara föreningens sekreterare sedan 2012. Hon sprider ett lugn i föreningen och alltid glad och trevlig – en riktig Martha.

FÖRBUNDETS HÖSTMÖTE

Förbundets höstmöte hölls i Helsingfors och representanterna från distriktet deltog.

Centralstyrelsen lade fram ett förslag till hur man går vidare med utvecklingsarbetet för Marthorna. Förslaget var att man vill skapa möjligheter för nya lösningar som skall minska byråkratin och främja gemenskapen och delaktigheten inom Marthorna. Det blev en omröstning och förslaget för att fortsätta utvecklingsarbetet röstades fram.

Omröstning på höstmötet

Projektkoordinator Jeanette Gunnars och Jessica Åhman, förbundets organisationskoordinator

KURSER

Den 30 oktober arrangerade distriktet föreläsningen *Organisering i hemmet* med förbundets föreläsare Ida Haapamäki. Evenemanget blev fullsatt och efterfrågan var stor på fler tillfällen.

Anita Storm, förbundets ekologirådgivare höll föreläsningen *Kemikaliefri vardag* den 26 februari, även detta evenemang drog full föreläsningssal, ca 50 personer.

VÄLGÖRENHET

I samband med Marthaförbundet och Marttaliittos 120 år jubileum uppmuntrade Marttaliitto marthorna att sticka sockor till alla förstföderskor i Finland. På Åland valde Marthorna att sticka sockor till samtliga som blev mammor 2019. 180 st sockor levererades till BB. En mycket uppskattad gåva.

Kemikalibanta med Anita storm

Sockorna till mammorna kom i alla former och färger

Organisering i hemmet

EVENEMANG

Världens Största Marthakväll

Distriktet började året med att fira 120-årskalaset den 31.1.2019 genom att delta i världens största Marthakväll. Förbundet uppmuntrade alla föreningar och distrikt att fira 120-år tillsammans på olika håll i Finland. Detta gjordes på Åland med en middag på Bistro Avenue med ca 60 Marthor.

Sommarmarthadagen

Den årliga sommarmarthadagen 2019 var på till Föglö. Dagen började med fiskbuffé på Restaurang Seagram. Bussen tog Marthorna sedan mot Galleri Berghäll där Kjell Ekström dels visade sina egna målningar men även sitt vackra hus med mycket att titta på och även en kvalitetsloppis. På promenadavstånd togs sedan eftermiddagskaffet in på Matsmårs hembygdsgård. Där fick vi en rundtur.

Sommarmarthadagen, damerna njuter av solen på Skarven

Världens största Marthakväll

MÖTEN, TRÄFFAR OCH AKTIVITETER

Föreningsmöten

Projektkoordinatören fortsätter att besöka de föreningar som önskar. På bild är en av träffarna i Lumparlands Marthaförening. En Marthaförening med god framtidstro och engagemang.

Bärkraft

I mån av möjlighet deltar distriktet så ofta vi kan för att uppdatera oss och delta aktivt i samhällsdebatterna gällande hållbarhet

Den 28 november deltog projektkoordinatören och styrelsemedlemmen Angelica Björklund Finnerman på Bärkrafts workshop *Den hållbara matbutiken och partihandeln*

Alandica debatt

Distriktet deltog på Alandica debatt tillsammans med Ung Martha där information om våra verksamheter spreds. Vår monter med vårblommor, björkblad och nässlor som representerade naturkosmetiken gjorde så att vi fick stor uppmärksamhet bland övriga utställare.

Distriktet deltar i Bärkrafts möten.

Bärkraft möte på Jomala gård

Linda Lindblom Henriksson från distriktsstyrelsen och Elise Hindström, verksamhetsledare på Ung Martha visar upp Marthas budskap på Alandica debatt

Klädbytardagen

Ännu en gång slog vi vårt eget rekord men även kanske Finlands? Över 1300 plagg bytte ägare under en kväll. Klädbytardagen ordnades på Sittkoffs galleri den 16 november. Mycket planerande och funderande krävs för att lyckas få ihop en klädbytarkväll.

Angelica Björklund-Finnerman nöjd och glad vid inlämningsbordet på klädbytarminglet

ÅLANDS MÄSSAN

SPORT IFK-bowling ångar på mot FM-ligan Sida 10

NYHETER Spillvärme från ishallen ska värma nya konstgräsplanen Sida 10

KULTUR 7-åriga Alice kramar om Storkollan Sida 26-27

Helena, 17, får inte tvångsvård hon behövs

ÅLAND GRANSKAR

Reportage För åländska ungdomar som behöver komma till ett hem med restriktioner finns bara ett alternativ – en institutionsplats i Finland. Men där finns det inga platser just nu. Helena bor sedan september på ett så kallat HVB-hem i Sverige, men efter att hon nyligen rynt får hon inte längre bo kvar. Hon behöver ett läst boende för att hon ska kunna få vård och hjälp. Men Sverige tar inte emot åländska ungdomar som har restriktioner. Det är inte enligt 1 Finland Sida 10

Fyndar och skrattar vid växande klädbytarmingel

Reportage Marthadistriktets klädbytarmingel den tredje lördagen i november växer så det knakar. På lördagskvällen botaniserar hundratals klädbytare bland 1.200 artiklar i Sittkoff-galleriet. Sida 10-11

Media uppmärksammade evenemanget stort

Projekt:

Navet: Inom projektet Navet verkställdes 10 filmklipp för att vidga begreppet matkunskap, visa matlagningens kreativa sida samt stötta de åländska producenterna så att den mat som odlas lokalt når konsumenten. Marika Mysan Sundqvist anställdes som projektledare. Filmklippen har spridits på Ålands Marthadistrikts Facebook sida, Instagram, hemsida samt Youtube kanal.

Hållbara kocken: Av PAF- stöd vi fick anslaget för 2018 fick vi dispens att redovisa vår sista del efter utnämningen av årets Hållbara Kock 2019. Prisutdelningen skedde på Åland Grönskar invigningsevenemang Kalaset på Jomala gård. Tillsammans med Skördefestens vänner uppmuntrade vi till picknick genom att breda ut mattor på 4H gården där prisutdelningen skedde. I samarbete med Ålands mejeriet kunde vi dela ut mjölk till de 100 första besökarna tillsammans med Marthornas broschyr *Knytkalas* samt broschyren *Överraskningsägg-Marthorna såg hönorna som en möjlighet* (120 års broschyrer i samarbete med Marttaliitto). Ett lyckat evenemang och samhället har visat stort intresse i Hållbara kocken. Årets vinnare blev Godby högstadiets skolbespisning.

Huvudrollrollen i Gäddfärsbiffarna poserar i första scenen, Tack till Johan Mörn för hjälpen av rekryteringen av skådespelare

Vinnarna firar det ärofyllda priset

En uppskattad del av hållbara kocken är den gemensamma middagen med alla nominerade

SAMMANSTÄLLNING AV FÖRENINGARNAS VERKSAMHET UNDER 2019

Eckerö marthaförening

- ✓ Sommarutflykt till Marthastugan/Övernässtugan
- ✓ Besökt serviceboendet Solgården.
- ✓ Bidragit med pengar för matkassar till hjälpsändningar till Baltikum

Mellersta Finströms marthaförening

- ✓ Utställning på Rosengård där de ställde ut saker med återvinning som tema.
- ✓ Tema decoupage på en träff.
- ✓ Kurs i mjölksyrade grönsaker
- ✓ När påsken var på antågande gjordes melerade ägg
- ✓ Pop upp restaurang på Breidablick den 26. 10
- ✓ Träffa med Kökars Marthorna på Stallhagen och bjöd på kaffe i Marthastugan på Breidablick.

Föglö Wargskärs marthaförening – Träffas några gånger per år under fria former

Hammarlands marthaförening

- ✓ Besökt Fotografiska museet i Pålsböle
- ✓ Ordnade familjemiddag i Catharinagården
- ✓ Klädvisning tillsammans med Eckerömarthorna
- ✓ Julfest tillsammans med Mariehamns Marthorna

Kökars marthaförening – Träffas några gånger per år under fria former

Christina Pettersson framför sitt lapptäcke av återvunnet tyg, ett maffigt arbete! Detta och mycket mer visade Finströms Marthorna upp på sin utställning på Rosengården

Hammarlands och Mariehamns marthaföreningar firar julen tillsammans i Marthabo

Östra Saltviks marthaförening-

- ✓ Självstyrelsedagen firades med familjeutflykt till Pommern o Sjöfartsmuseet
- ✓ Bokad bussresa till Ölands Skördefestdagar med Görans Resor.
- ✓ Till jubileumsfesten ordnades en utställning med gammaldags skolmaterial såsom stålpenna, bläckhorn och häften, mm och planscher med gamla vackra bibliska motiv.
- ✓ Föreningen har åtagit sig hedersuppdraget att brodera namnen på de barn som döps i församlingens nyanskaffade dopklänning

Södra Lemlands marthaförening

- ✓ Traditionellt midsommarfirande med lövning, stångresning, dans kring stång, kaffeservering samt lotteri.
- ✓ Mysträff för kommunens invånare.
- ✓ Bakat inför Cancerloppet "Together 4 life".
- ✓ Bokcirkel tillsammans med Lemlands bibliotek

Lumparlands marthaförening

- ✓ Kurs i ätbara vilda växter med Soile Wartainen
- ✓ Som ett led i att öppna upp föreningen och värva medlemmar startades Facebook gruppen Lumparlands marthaförening där information om möten och annat sätts upp.
- ✓ Föreningen delade ut julgåva till kommunens ensamma äldre
- ✓ Tillsammans med Hammarlands Marthaförening på studiebesök till företaget Snaps Ab i Hellesby, Hammarland. Där mottogs vi väl och guidades runt och fick höra om hur verksamheten fungerar på ett mycket välkomnande och informativt sätt.
- ✓ Torsholma marthaförening- Verksamheten har fortskridit under fria former

Mariehamns marthaförening

- ✓ Besök av Katarina Borenius och Jenny Berglund från Fint på Åland som informerade om möjligheten att köpa städtjänster som berättigar till hushållsavdrag i beskattningen.
- ✓ Besökte Önningebymuseét och därefter konstnären Edvard Johansson i Flaka, Lemland.
- ✓ Besökte föreningen Agneta och Tage Wilhelms på deras gård i Lumparby och fick höra om deras havtornsodling och -förädling. Därefter besöktes Nybondas hembygdsgård i Krogstad, Lumparland.

Kretsen Stickan har träffats en gång i månaden där vi mest har pratat tekniker, olika mönster gett varandra tips och idéer. Och även haft tema att spinna med handslända

Kretsen Änglarna deltar på distriktets evenemang

Jomala kretsen samlas en gång i månaden under fria former

Smarthorna Kretsen Smarthorna har samlat in mat till Matbanken, besökt Föglö och villa Peron med temat antik & cocktails, deltagande i Marthaförbundets 120 års jubileum på Bistro Aveny samt loppet Togehter 4 Life, hållit odlingskurs samt anordnat träffar med olika teman under år 2019.

Doris Marthakretsen Doris 36 personer har träffats 8 gånger under året. Det första tillfället kokades soppa åt de som jobbade hårt med vindfällerna under Alfrida. På två timmar hade vi dragit ihop ingredienser, kök och kockar för att få ihop 20 liter soppa till dagen efter. Det var väldigt uppskattat av mottagarna. Övrigt har det gjorts rawfood-mellanmål, yoga och kransbindning. Även en resa till mat och vinmässan hann några med.

Doriskretsen kokar korvsoppa åt brandmännen under den mest hektiska tiden vid Alfrida-stormen

Västra Sunds marthaförening

- ✓ Besök till Ålands Kulturhistoriska museum 7 februari med utställningen "Det var bättre förr".
- ✓ Martha-torget i Helsingfors 14 september var vår ordförande till.
- ✓ Pyssel som medlemmen Maggan visade oss. Det blev löv och igelkottar av garn.
- ✓ Ljusstöpning
- ✓ Kronbindningsavslutning vid Eckerö Post och Tullhus. Utställningen "Konsthantverk av 73 deltagare från 4 öar i Östersjön".

Maggan från Västra Sunds Marthaförening fick en sida i Marthatidningen

Vårdö marthaförening

- ✓ Lagat mat till skådespelarna på Lövökonferensen
- ✓ Hembygdsgården Seffers hålls öppen av Vårdö Marthorna och ordförande guidar besökarna
- ✓ Sommaravslutning med knytkalas på Seffers
- ✓ Föreläsning med Anita Storm *Kemikaliefri vardag* – Full föreläsningssal och nya medlemmar

Hemslöjdssektionen

- ✓ Påbörjat arbetet att granska och kompletterat pärmarna gällande de åländska folkdräkterna så att varje pärm skall ge likvärdig information
- ✓ På Internationella Kvinnodagen skedde boksläppet i Maxinge av boken *Korsstygn* som berättar.
- ✓ Den 5 augusti arrangerades "Vädra folkdräkten" i Mariehamns stadshusbacke

Distriktssinformation

JEANETTE GUNNARS
PROJEKTKOORDINATOR

ANN CARLSSON
ORDFÖRANDE

Telefon 018 194 11/0457 343 5511
Ålands marthadistrikt
Jomalagårdsvägen 16, 22150 Jomala
Telefon 018 19 411/0457 343 5511
<https://aland.martha.fi/start/>

martha@aland.net

